

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van de Vrije Kleuterschool te Parike (Brakel)

Hoofdstructuur	bao
Pedagogische eenheid	
Instellingsnummer	24091
Instelling	Vrije Kleuterschool
directeur	Cécile MENSCHAERT
adres	Matrouwstraat 12 - 9661 PARIKE
telefoon	055-42.65.99
fax	054-32.21.39
e-mail	dir.ks_parike@fracarita.org
website/URL	www.kleuterschool-parike.be
Bestuur van de instelling	968081 - VZW Provinciaal Broeders van Liefde te GENT
adres	Stropstraat 119 - 9000 GENT
Scholengemeenschap	121392 - Zwalmvallei te SINT-MARIA- LIERDE
adres	Nieuwstraat 23 - 9570 SINT-MARIA-LIERDE
CLB	115048 - Vrij CLB Zuid - Oost - Vlaanderen te OUDENAARDE
adres	Burgschelde 7 - 9700 OUDENAARDE
Dagen van het doorlichtingsbezoek	11 en 14/10/2011
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	14/10/2011
Datum bespreking verslag met de instelling	25/10/2011
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Katty Houssiau
Teamleden	Veronique Biltereyst Kurt Maenhout

Deskundige(n) behorend tot de administratie nihil

Externe deskundige(n) nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	4
1. SAMENVATTING	6
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	7
2.1 Leergebieden in de focus	7
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus.....	7
3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	8
3.1 Kleuteronderwijs: Nederlands.....	8
3.2 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie	9
3.3 Kleuteronderwijs: lichamelijke opvoeding	9
4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	10
4.1 Professionalisering	10
4.2 Curriculum	11
5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	12
6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL.....	13
6.1 Wat doet de school goed?	13
6.2 Wat kan de school verbeteren?	13
6.3 Wat moet de school verbeteren?	14
7. ADVIES.....	14
8. REGELING VOOR HET VERVOLG	14

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of ze op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of ze zelfstandig de tekorten kan remediëren.

Het advies in dit verslag heeft betrekking op alle erkenningsvoorwaarden uitgezonderd de voorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en woonbaarheid.

Vanaf het schooljaar 2011-2012 vindt de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende woonbaarheid, veiligheid en hygiëne gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle op woonbaarheid, veiligheid en hygiëne resulteert in een afzonderlijk verslag. Alle verslagen worden gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie de onderwijsdoelstellingen en de procesindicatoren of -variabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens het doorlichtingsbezoek.

Tijdens het doorlichtingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag vangt aan met een voor het brede publiek toegankelijke samenvatting. Het vervolgt met een beschrijving van de doorlichtingsfocus.

Tijdens een doorlichting zoeken de onderwijsinspecteurs een antwoord op drie onderzoeksvragen:

- In welke mate voldoet de instelling aan de onderwijsdoelstellingen? (het erkenningsonderzoek)
- In welke mate onderzoekt en bewaakt de instelling op een systematische manier de kwaliteit van de processen zodat deze bijdragen tot het bereiken/nastreven van de onderwijsdoelstellingen? (het kwaliteitsonderzoek)
- Is er in de instelling een algemeen beleid dat het mogelijk maakt om zelfstandig tekorten weg te werken? (het onderzoek 'algemeen beleid')

In drie hoofdstukken geeft de onderwijsinspectie een antwoord op deze vragen.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Om de kwaliteit van de processen in kaart te brengen gebruikt de onderwijsinspectie een kwaliteitswijzer. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de instelling bij haar activiteiten aandacht heeft voor

- doelgerichtheid: welke doelen stelt de instelling voorop?
- ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de instelling om efficiënt en doelgericht te werken?
- doeltreffendheid: worden de doelen bereikt en gaat de instelling dit na?
- ontwikkeling: heeft de instelling aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

Meer informatie over de kwaliteitswijzer vindt u eveneens op www.onderwijsinspectie.be.

Wat de instelling goed doet, wat de instelling kan verbeteren en wat de instelling moet verbeteren komt aan bod bij 'Sterktes en zwaktes van de instelling'.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de instelling de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en/of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

De vrije kleuterschool in Parike, een deelgemeente van Brakel, profileert zich als een kleinschalige kleuterschool met een uitgesproken familiaal karakter. Iedereen is er van harte welkom en het kleine team engageert zich om een maximaal welbevinden bij zoveel mogelijk leerlingen na te streven. Uit een recente bevraging bij ouders blijkt dat ook zij de kindvriendelijke aanpak van het team waarderen.

De leergebieden Nederlands, wiskundige initiatie en lichamelijke opvoeding werden bij deze doorlichting onderzocht.

De leerkrachten nemen de natuurlijke taalontwikkeling als uitgangspunt om de kleuter op een hoger niveau te tillen. De thema's sluiten aan bij de leef- en belevingswereld van de kleuter. Interesse en motivatie zijn aanwezig: de kleuter brengt regelmatig voorwerpen mee van thuis of wordt bevraagd. Geen geïsoleerde lessen, kleuters verwerven taalaspecten in voor hen natuurlijke, spontane en betekenisvolle situaties. Het intentioneel leren, de doelgerichtheid is echter niet altijd duidelijk. De school werkt weinig planmatig bij de realisatie van de leerplandoelen. Door de beperkte aandacht voor de leerlijnen in het leerplan of de ontwikkelingslijnen in het ontwikkelingsplan sluit het aanbod Nederlands voorlopig te weinig aan bij het beheersingsniveau van de kleuter.

Geregeld gaat de school voor het leergebied wiskunde de effecten na van het geleverde onderwijs. Het team streeft naar een geïntegreerde aanpak van de wiskundige deelvaardigheden rond thema's die zich daartoe lenen. Kleuters leren tellen en hoeveelheden vergelijken, komen tot inzicht dat ze de kwantiteit van dingen rondom zich kunnen meten en ervaren ook het ruimtelijke aspect. Toch bewaakt de school het doelenaanbod niet systematisch. Omdat de school recent startte met een nascholing voor dit leergebied en zich bewust is van het belang van een gradueel en doelgerichte planning met de leerlijn als referentiekader, besluit het inspectieteam dat er voldoende garanties zijn om te waarborgen dat de school de hiaten zal wegwerken.

Voor het leergebied lichamelijke opvoeding legt de school een planning voor die aantoont dat motorische competenties binnen de totale en harmonische ontplooiing van kleuters, worden nagestreefd en bereikt. Het programma is evenwichtig opgebouwd en sluit aan bij het beheersingsniveau van de kleuter. Vanuit zijn bewegingsdrang gaat de kleuter op een speelse manier om met grootmotorische bewegingen, experimenteert met zijn lichaamsmogelijkheden en de begrenzing ervan, en vindt genoeg in het bewegen.

Naast de leergebieden onderzocht de inspectie twee processen die de onderwijskwaliteit ondersteunen : het onderwijsaanbod en de deskundigheidsbevordering.

De school kiest voor 'de wegwijzers naar goed kleuteronderwijs' in het Ontwikkelingsplan als bron en basis om het pedagogisch handelen te organiseren. Leerkrachten kiezen belangstellingscentra die de kleuters kunnen boeien en bouwen ervaringssituaties op. Bij het plannen en het bewaken van het onderwijs zijn de leerplannen, als belangrijk criteria, echter in te beperkte mate sturend voor de realisatie van een gradueel totaalaanbod. Er is terecht aandacht voor het welbevinden en de zelfredzaamheid van de kleuter. Toch staat dit in contrast met de organisatie van de klas als krachtige leeromgeving. De school viseert een positief schoolklimaat en kiest voor een ontmoetende lerarenstijl. We treffen contractwerk aan als betrokkenheidverhogende organisatievorm. Verschillende uitstappen leren kleuters enerzijds handig om te springen met regels en afspraken en anderzijds getuigen deze initiatieven van de aandacht voor werkelijkheidsgericht onderwijs. Het team is alert voor signalen in verband met ontwikkelings-, leer- en gedragsmoeilijkheden. Het team kan de ontwikkelingsevolutie van de kleuter echter systematischer en doeltreffender in kaart brengen aan de hand van duidelijk vooropgestelde doelen en/of verwachtingen.

Via de samenwerking binnen de scholengemeenschap participeert de school aan deskundigheidsbevorderende initiatieven. Het team grijpt deze overlegmomenten aan om met collega's of leden van de pedagogische begeleiding praktijkervaringen uit te wisselen. Vooral in het kader van zorg heeft de school een nascholingsparcours doorlopen. De vertaling van deze positieve initiatieven naar de klasvloer mist echter aan doeltreffendheid. Nochtans is de professionele deskundigheid aanwezig.

De teamleden en de ouders waarderen de luisterbereidheid en de inzet van de directeur. Met zachte hand probeert zij de werking in goede richting te sturen. Voorlopig zijn de leerplannen te weinig sturend voor het leergebied Nederlands en vormen zij geen kader om activiteiten te plannen en uit te voeren. De school heeft ook te weinig outputgegevens die de schoolloopbaan van de kleuter en de resultaten in het vervolgonderwijs duiden. De interne expertise, die in dit team ontegensprekelijk aanwezig is, rendeert nog te weinig om de waardevolle initiatieven die al aanwezig zijn in de schoolwerking, te bestendigen.

De inspectie besluit de doorlichting met een gunstig advies beperkt in tijd en rekent op de professionele deskundigheid van het team om deze opdracht tot een goed einde te brengen.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

De resultaten van de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne, vindt u terug in een afzonderlijk verslag

2.1 Leergebieden in de focus

Kleuteronderwijs
Nederlands
wiskundige initiatie
lichamelijke opvoeding

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Personeel
Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Logistiek
Welzijn
Veiligheid
Onderwijs
Curriculum
Onderwijsaanbod

3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op:

3.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet niet

Motivering

- Een doelgerichte planning die systematisch en progressief aangeeft waar het team zich bevindt ten aanzien van de na te streven doelen en leerinhouden is niet voor handen. Het plannen is te algemeen opgevat, wat de kracht van een optimaal taalverwervingsproces breekt. Nochtans zijn er sporen van concrete referentiekaders terug te vinden in het schoolwerkplan. De school kan niet aantonen dat ze alle - voor de ontwikkelingsdoelen dekkende - leerplandoelen Nederlands in voldoende mate nastreeft.
- Er is beperkt aandacht voor de graduele opbouw van de ontwikkelingslijnen zoals opgevat in het leerplan. De aansluiting van het onderwijsleeraanbod met het beheersingsniveau van de kleuter is eerder intuïtief. Het aanbod richt zich naar de gemiddelde leerling en dit weerspiegelt zich in de klaspraktijk. Dit geldt zowel voor de materialen en de klasinrichting als voor het activiteitenaanbod. De school houdt bij het organiseren van het onderwijsleeraanbod Nederlands te weinig rekening met de leer- en/of ontwikkelingslijnen in de referentiekaders.
- De ontwikkeling van competenties wordt aan de hand van een recent ingevoerd kindvolgsysteem opgevolgd. De invulling is nog te ongenueanceerd en te vrijblijvend om het beheersingsniveau en de evolutie van de kleuter, over de schoolloopbaan heen, in kaart te brengen. Het ontbreken van duidelijke streefdoelen verhindert een efficiënte opvolging van de taalontwikkeling van de kleuter.
- Enkele waardevolle vernieuwingsinitiatieven zoals de handelingsgerichte aanpak voor kinderen met leer- en /of ontwikkelingsproblemen, vervagen. De zorg ontstaat vanuit een intuïtief aanvoelen van stagnatie of vanuit betrokkenheid vanwege de kleinschaligheid. Niettegenstaande de goede bedoeling en de aanwezigheid van know how heeft de remediëringspraktijk vooral betrekking op occasionele feiten en wordt ze weinig ondersteund door een planmatige aanpak op termijn.
- In het tweede semester van de derde kleuterklas worden traditionele instrumentele vaardigheden met betrekking tot rekenen, lezen en schrijven getoetst. De analyse van de resultaten gebeurt nog weinig met het oog op het bijsturen van de onderwijspraktijk.
- Het team heeft intentioneel aandacht voor het verwerven van lees- en schrijfvoorwaarden voor de oudste kleuters. Deze goed bedoelde gerichtheid leidt soms tot didactische vervroeging.
- De school heeft geen gegevens over resultaten van haar leerlingen in het eerste leerjaar.

3.2 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

Motivering

- In de planningsdocumenten verwijst het team naar de beoogde ervaringssituaties en ontwikkelingsaspecten die ze nastreven. De ontwikkelingslijnen, die een zekere gradatie aangeven binnen de ontwikkelingsaspecten en/of de leergebiedgebonden leerlijnen in het leerplan, worden niet gehanteerd om op het niveau van de kleuter het onderwijsleeraanbod te plannen.
- Het team heeft nog geen procedure afgesproken om de volledigheid van het aanbod voor het leergebied wiskundige initiatie te bewaken. De veronderstelling dat alle leerplandoelen en ontwikkelingsaspecten voldoende kansen krijgen, berust meestal op een 'intuïtief aanvoelen'. Om de effecten van haar onderwijs te meten, neemt de school op regelmatige tijdstippen en gedurende de schoolloopbaan, een aantal toetsen voor rekenbegrip af.
- Het leerplan wiskunde staat dit schooljaar in de kijker. Op scholengemeenschapniveau en samen met de netgebonden begeleidingsdienst zal de school deelnemen aan een professionaliseringstraject. Doel is het onderwijsleeraanbod wiskundige initiatie kritisch te benaderen.
- Het team vertrekt vanuit de visie dat wiskundige initiatie vervat zit in zowel de denk-, motorische en de zintuiglijke ontwikkeling. De verschillende wiskundige vaardigheden en inzichten worden benaderd vanuit de verschillende ontwikkelingsdomeinen. Wiskundige initiatie komt zowel spontaan als intentioneel aan bod in diverse activiteiten doorheen het dagelijks gebeuren.
- Ook voor dit leergebied blijkt de opvolging vrij algemeen. Doorlopen de kleuters de opbouw voorzien in het leerplan? Worden de verschillende fasen binnen de domeinen getallenkennis, meten en ruimte stapswijs geobserveerd om stagnatie en retardatie tijdig te kunnen opmerken? Er ontbreken duidelijke streefdoelen om van een doeltreffende evaluatie te kunnen spreken, gericht op het onderwijsproces en met als doel de schoolloopbaan van de kleuter te volgen.
- Niettegenstaande referentiekaders ontbreken, valt op dat leerkrachten de leerlingen goed kennen en intuïtief zorgondersteunend handelen. Deze initiatieven worden echter nog niet in functie van een optimale begeleiding van de kleuter in kaart gebracht.
- De inrichting van de speelwerkplekken is niet altijd doelgericht georganiseerd en richt zich te weinig naar een combinatieklas, naar de noden van de verschillende leeftijdsgroepen. We treffen weinig elementen en materialen aan die het wiskundig exploreren en experimenteren bij de kleuter uitdagen en de ontluikende gecijferdheid begeleiden. Educatieve software die de leerontwikkeling stimuleert is beperkt.
- De school heeft geen gegevens over resultaten van haar leerlingen in het eerste leerjaar.

3.3 Kleuteronderwijs: lichamelijke opvoeding

Voldoet

Motivering

- Aan de hand van een jaarplan kan de school aantonen dat ze de leerplandoelen bewegingsopvoeding vrij systematisch nastreeft. Het leerplan bewegingsopvoeding en het ontwikkelingsplan voor de kleuterschool zijn daarbij de belangrijkste referentiekaders.

- De school voorziet in een planmatig en gradueel uitgebouwd onderwijsleeraanbod. Dit aanbod is afgestemd op het niveau van de lichaams- en bewegingsbeheersing van de kleuters. Het aanbod heeft raakpunten met de belangstellingscentra van de klas, maar er zijn nog groeikansen voor wat betreft een meer doelbewuste integratie. De leerkracht vindt haar lesmateriaal in verschillende eigentijdse en specifieke bronnen.
- Tijdens de activiteiten speelt de leerkracht doelbewust in op de 'bewegingshonger' van de kleuters. Spijts de sterk beperkende infrastructuur ontwerpt de leerkracht uitdagende bewegingslandschappen. Er wordt rekening gehouden met verschillende beheersingsniveaus, wat tot uiting komt in doelbewust voorziene differentiatiemogelijkheden.
- De begeleidingsstijl is sturend, dit voornamelijk met het oog op het waarborgen van de veiligheid en het creëren van vertrouwen. De heldere en korte instructie resulteert in een hoge bewegingsintensiteit. De kleuters worden gestimuleerd tot het vinden van creatieve bewegingsantwoorden of –oplossingen met voldoende ruimte voor bewegingsplezier.
- Om de kleuters voor te bereiden op het zwemmen, organiseert de school maandelijks watergewenning. De planning van deze activiteiten evenals de differentiatie gebeuren eerder intuïtief.
- De beperkte infrastructuur hypothekeert mogelijkheden voor het creëren van optimale bewegingslessen. De school bezit niet alle materialen zoals vermeld in de minimumlijst van het leerplan. Groot en klein materiaal zijn beperkt aanwezig. Wel kunnen de kleuters tijdens de speeltijd fietsen.
- Af en toe neemt de school deel aan sportieve activiteiten georganiseerd door externen.
- De motorische ontwikkeling van de kleuters wordt via observaties in kaart gebracht. Een systematische benadering, gericht op groeilijnen en het leerplan, is in ontwikkeling. De observaties geven aanleiding tot differentiatie tijdens de bewegingslessen. Occasioneel vormen ze de basis voor mondelinge doorstroming van informatie naar de klasleerkracht. De mate waarin deze informatie wordt meegenomen in de belangstellingscentra en de activiteiten is onduidelijk.
- De school heeft recent een inspanning gedaan om te reflecteren over de kwaliteit van het aanbod. Het resultaat van deze denkoefening weerspiegelt zich in een evenwichtig samengesteld en vrij volledig jaarplan. Inhoudelijk collegiaal overleg met sterke focus op de integratie van bewegingsopvoeding in de belangstellingscentra is vooralsnog beperkt.

4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert het volgende op:

4.1 Professionalisering

4.1.1 Deskundigheidsbevordering

De school staat voor wat betreft de kwaliteitsbewaking van deze indicator/variabele aan het begin van een ontwikkelingsproces.

Motivering

- De doelgerichtheid van de deskundigheidsbevordering in het kader van schoolontwikkeling groeit. Het team zoekt naar een helder geformuleerde visie en een praktische aanpak die op een evenwaardige wijze kansen biedt aan zowel individugerichte als teamgericht nascholing. Een duidelijker zicht op de schoolprioriteiten maakt dat gekozen nascholingen meer in relatie staan tot deze. Het professionaliseringstraject in verband met wiskundige initiatie is hier een voorbeeld van.
- De school beschikt over een inventaris van de gevolgde vormingen zonder dat er sprake is van een uitgewerkt nascholingsplan. De impact op het individuele professionaliseringstraject van de leerkrachten is beperkt.
- Het informele, vraaggestuurde leren is duidelijk aanwezig. Wegens de kleinschaligheid van de school zijn er dagelijks intensieve contacten tussen de teamleden die bijdragen tot een vlotte doorstroming van informatie en de uitwisseling van deskundigheden. Een aantal didactische handelingen en materialen aanwezig in de klas geven aanwijzingen dat de aanwezige en opgedane expertise zijn weg vindt naar de klaspraktijk.
- Hospiteren en intervisie komen niet aan bod. Toch doet de school een inspanning om op personeelsvergaderingen informatie meegenomen uit nascholingen op een meer intentionele wijze met elkaar te delen. Soms is er sprake van reflectie en leren. De ontwikkeling van het jaarplan bewegingsopvoeding en de gezamenlijke reflecties op het invoeren van het nieuwe kleutervolgsysteem tonen aan dat het team de nodige reflectie- en leercapaciteit in huis heeft.
- Vooral de studiedagen of -initiatieven op het niveau van de scholengemeenschap en de eigen begeleidingsdienst vormen het forum om kennis te maken met pedagogische of didactische vernieuwingen. Voor het schoolteam zijn deze contactmomenten bijzonder waardevol omdat ze de mogelijkheid bieden kennis te maken met de praktijk van andere collega's. De school denkt er over na of deze voorgestelde initiatieven aansluiten bij de eigen behoeften.
- De rijkdom aan materialen en aanwezige ideeën opgedaan uit de nascholingsinitiatieven op het niveau van de scholengemeenschap zoeken hun weg naar de klaspraktijk.
- De aansturing en opvolging van deskundigheidsbevorderende initiatieven gebeurt eerder intuïtief en sporadisch. Wat betreft de concretisering in de klaspraktijk is er eerder sprake van vertrouwen dan van een beleid dat gericht is op doeltreffende en blijvende implementatie.
- Functioneringsgesprekken monden zelden uit in persoonlijke ontwikkelingsplannen die geënt zijn op enerzijds schoolprioriteiten en anderzijds individuele verbeterpunten. Dit gegeven wordt versterkt door het feit dat de school vooral nascholing volgt in overleg met andere scholen. Dit werkt enerzijds kostenbesparend, maar gaat soms voorbij aan individuele noden.
- Er zijn aanwijzingen die blijk geven van een groeiende ruimte voor ontwikkeling. De meer planmatige aanpak van de schoolprioriteiten en de daaraan gekoppelde vorming maakt dat de effectmeting van deskundigheidsbevordering in de toekomst meer aandacht kan krijgen.

4.2 Curriculum

4.2.1 Onderwijsaanbod

De school staat voor wat betreft de kwaliteitsbewaking van deze indicator/variabele aan het begin van een ontwikkelingsproces.

Motivering

- Het team hanteert voor de uitbouw van haar onderwijsaanbod het Ontwikkelingsplan als wegwijzer naar goed kleuteronderwijs en beoogt hiermee aansluiting bij de uitgangspunten van de ontwikkelingsdoelen. De visie primeert dat leren vooral incidenteel gebeurt en vanuit een sterk gevoel van welbevinden. Door te werken met belangstellingcentra en te vertrekken vanuit een globale, geïntegreerde aanpak van de werkelijkheid willen de leerkrachten de ontwikkeling van kleuters ondersteunen.
- Hoewel deze pedagogische benadering voldoende aandacht heeft voor de aansluiting bij het ontwikkelingsniveau van het kind door te voorzien in gradatie en verscheidenheid is het team met de toepassing en de invulling ervan nog niet klaar.
- Uit analyse van de documenten en uit de gesprekken blijkt dat het team nog worstelt met de functionaliteit van planningsdocumenten. Het plannen gebeurt vanuit eigen deskundigheid en sterk intuïtief aanvoelen. Daarnaast circuleren tal van leerlijnen. Intervisie over de doelgerichtheid en de doeltreffendheid van deze instrumenten kan het team op weg helpen om een evenwicht te vinden en het onderwijsleeraanbod op een transparante wijze in kaart te brengen. Hierbij mogen de leerplannen niet uit het oog verloren worden. Momenteel zijn deze geen referentiekader bij het bewaken van het onderwijsleeraanbod.
- In de klassen heerst een positief klimaat. De kleinschaligheid en de huiselijke familiale sfeer zorgen voor een aangename, ongedwongen leefomgeving. Via eenvoudige afspraken biedt de school ouders en leerlingen een structuur aan die een veilige en geborgen ontwikkeling garandeert.
- De school hecht belang aan de harmonische ontwikkeling van de kleuters. Dit uit zich in de verschillende uitstappen, openluchtklassen en de thematische werking. Er is sprake van een sterke betrokkenheid van het team. Thema's die aansluiten bij de jaarkring en bij de interesse en de leef- en belevingswereld van de kleuters zorgen voor horizontale samenhang. Basisinzichten en –vaardigheden komen incidenteel aan bod. Leren van en met elkaar zijn troeven van deze éénklassige kleuterschool.
- Het team is alert voor signalen in verband met ontwikkelings-, leer- en gedragsmoeilijkheden en speelt kort op de bal. De inspanningen om de ontwikkelingsevolutie van de kleuters te volgen zijn nog te weinig transparant. Het behoort nog niet tot de schoolcultuur om in het kader van kwaliteitsbewaking resultaten van leerlingen en outcomes te gebruiken. Analyse van dit materiaal kan informatie geven voor bijsturen of bestendigen van de schoolwerking.
- Er is terecht aandacht voor het welbevinden en de zelfredzaamheid van de kleuters. Dit staat in contrast met de klasinrichting. De klas als krachtige leeromgeving is te weinig uitdagend en het aanbod aan materialen is te beperkt om aan de natuurlijke exploratiedrang van kleuters te voldoen.

5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

- Deze éénklassige autonome kleuterschool is in handen van een geëngageerd team. De school profileert zich als een kleinschalige kleuterschool met een uitgesproken familiaal karakter.
- De schoolleiding voert een gewaardeerde open-deurpolitiek. Op een empathische wijze oefent ze gerichte druk uit en bewaakt de te varen koers.
- De gelijkgerichtheid op schoolse activiteiten is door de kleinschaligheid en het samenhorigheidsgevoel, vanzelfsprekend. De gelijkgerichtheid in het streven naar onderwijskwaliteit is intuïtief wel aanwezig maar resulteert nog onvoldoende in een doelgerichte uitvoering van het onderwijsleerproces.

- Op regelmatige tijdstippen worden overlegmomenten gepland waar, naast pedagogisch-didactische onderwerpen ook schoolorganisatorische punten aan bod komen. Participatie is vanzelfsprekend.
- De school beschikt over weinig outputgegevens die ze aanwendt in functie van de schoolontwikkeling. Kritische zelfreflectie richt zich naar het dagelijkse verloop en minder op het bereiken van de doelen, de keuze van materialen en werkvormen.
- Het team is bereid om te leren. Deze bereidheid leidt nog maar beperkt tot onderwijsvernieuwing. De aanbevelingen in vorige verslagen van de inspectie betreffende het weinig doelgericht plannen en bewaken van het onderwijsleeraanbod werden niet bijgestuurd.
- Uit tevredenheidsenquêtes, afgenomen bij de ouders en het personeel, blijkt dat de partners tevreden zijn over het reilen en zeilen op school.

6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- De geïntegreerde aanpak van de wiskundige initiatie.
- Het leren binnen een werkelijkheidsgerichte context.
- De aandacht voor welbevinden en harmonische persoonlijkheidsontwikkeling.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De veilige psycho-sociale omgeving.
- De aandacht voor het welbevinden van de kleuter.
- De deelname aan deskundigheidsbevorderende initiatieven.

Wat betreft het algemeen beleid:

- De gelijkgerichtheid op schoolse activiteiten.
- De laagdrempelige opstelling naar de verschillende partners.
- De visie afgestemd op de specifieke context- en inputkenmerken.
- De participatieve besluitvorming en collegiale samenwerking.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- Een functioneel bewakingssysteem bij het aanbod Nederlands en wiskundige initiatie.
- De graduele opbouw binnen het leergebied Nederlands en wiskundige initiatie.
- Het handelingsgericht werken om zoveel mogelijk kinderen zover mogelijk te brengen.
- De beeldvorming van het ontwikkelingsproces (schoolloopbaan).

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De doelgerichtheid bij het bewaken van het onderwijsleeraanbod.
- Het organiseren/ aanbieden van een krachtige leeromgeving.
- De vertaling van innovaties naar de klaspraktijk.

Wat betreft het algemeen beleid:

- Het verzamelen en onderzoeken van outputgegevens.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- De leerplanrealisatie voor het leergebied Nederlands.

7. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

BEPERKT GUNSTIG

Kleuteronderwijs

omwille van onvoldoende nastreven van de ontwikkelingsdoelen voor
Nederlands

8. REGELING VOOR HET VERVOLG

Het bestuur van de instelling moet **vanaf 1 september 2014** kunnen aantonen dat de tekorten met een beperkt gunstig in voldoende mate werden geremedieerd.

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever
Katty Houssiau

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: